

Lag BaOmer: Illumination & Appreciation

WIT May 6, 2015

Rabbi Shmuel Silber

rabbisilber@suburbanorthodox.org, www.rabbisilber.com

Approach #1:**1. שולחן ערוך אורח חיים סימן תצג סעיף ב**

נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג לעומר, שאומרים שאז פסקו מלמות, ואין להסתפר עד יום ל"ד בבקר אלא א"כ חל יום ל"ג ערב שבת שאז מסתפרין בו מפני כבוד השבת. הגה: ובמדינות אלו אין נוהגין כדבריו, אלא מסתפרין (ח) ביום ל"ג ומרבים בו קצת שמחה (ט) ואין אומרים בו תחנון (מהרי"ל ומנהגים). ואין להסתפר (י) עד ל"ג בעצמו (יא) ולא מבערב (מהרי"ל). מיהו אם חל ביום ראשון, נוהגין להסתפר ביום ו' לכבוד שבת (מהרי"ל). ומי שהוא בעל ברית או מל בנו, מותר להסתפר בספירה לכבוד המילה.

It is the custom not to cut one's hair /between Pesach and Atzeres until Lag Be-Omer. This is/ because it is stated that then /the disciples of Rabbi Akiva/ stopped dying out. One should not cut his hair until the thirty-fourth day /of the omer/, in the morning, unless Lag Be-Omer falls on Erev Shabbos, in which case one may cut his hair on /Lag Be-Omer/ in order to honor the Shabbos. Gloss: In these countries the custom does not accord with his words. In fact, we cut our hair on the day of Lag Be-Omer /even if it does not fall on Erev Shabbos/. We /also/ add some rejoicing to that /day/ and we do not say Tachanun on it. One should not take a haircut until Lag Be-Omer itself /has arrived/. He should not /cut it/ at night. However, if /Lag Be-Omer/ falls on a Sunday, it is the custom to take a haircut /already/ on Friday, in honor of Shabbos. A person who is involved in a circumcision or who is circumcising a son is permitted to take a haircut during the counting /of the omer/, in honor of the circumcision

2. מאירי מסכת יבמות דף סב עמוד ב

קבלה ביד הגאונים ז"ל שביום ל'ג לעומר פסקה המיתה

3. פרי חדש אורח חיים סימן תצ"ג

.... יש לדקדק בשמחה זו למה? ואם משום שפסקו מלמות מה בכך? הרי לא נשאר אחד מהם וכולם מתו ומה הסיבה של שמחה זו? ולכן אפשר שהשמחה היא על התלמידים שהוסיף ר"ע אח"כ שלא מתו

4. מסכת יבמות דף סב:

- א. שניהם כאחד טובים ר"ע אומר למד תורה בילדותו ילמוד תורה בזקנותו היו לו תלמידים בילדותו יהיו לו תלמידים בזקנותו שנא' בבקר זרע את זרעך וגו' אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנשיפרס וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שמם עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמעון והם הם העמידו תורה אותה שעה תנא כולם, מתו מפסח ועד עצרת אמר רב חמא
- דף שי: וס"ט) וא"ע"ג דקטן לא תקינו ליה רבנן נשואין כדאמרין לקמן (א) צפרק אלמנה (דף פ"ט) מ"מ להכי תקינו ליה נשואין דלא הו"ל צעילתו צעילת זנות^א: **והנ"ש** את בת אחותו. פירש רש"י דה"ה בת אחיו אצל אחותו נקט לפי שמשדלתו בדברים^ב ושכים שנושא בתה ור"מ אומר דדוקא נקט בת אחותו לפי שהיא בת מזלו כדאמר^ג ר"ז נשים דומין לאחי האם^ד: המלוה

Lag BaOmer: Illumination & Appreciation

WIT May 6, 2015

Rabbi Shmuel Silber

rabbisilber@suburbanorthodox.org, www.rabbisilber.com

Approach #2:**5. מסכת שבת לג:**

- א. קרו ליה ראש המדברים בכל מקום דיתבי רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון ויתבי יהודה בן גרים גביהו. פתח ר' יהודה ואמר כמה נאים מעשיהן של אומה זו תקנו שווקים תקנו גשרים תקנו מרחצאות ר' יוסי שתק נענה רשב"י ואמר כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמן תקנו שווקין להושיב בהן זונות מרחצאות לעדן בהן עצמן גשרים לטול מהן מכם הלך יהודה בן גרים וסיפר דבריהם ונשמעו למלכות אמרו יהודה שעילה יתעלה יוסי ששתק יגלה לציפורי. שמעון שגינה יהרג אול הוא ובריה משו בי מדרשא כל יומא הוה מייתי להו דביתהו ריפתא וכוזא דמיא וכרכי כי תקיף גזירתא. א"ל לבריה נשים דעתן קלה עליהן דילמא מצערי לה ומגליא לן אזלו משו במערתא איתרחיש ניסא איברי להו חרובא ועינא דמיא והוו משלחי. מגייהו והוו יתבי עד צוארייהו בחלא כולי יומא גרסי בעידן צלויי לבשו מיכסו ומצלו והדר משלחי מגייהו כי היכי דלא ליבלו איתבו תריסר שני. במערתא אתא אליהו וקם אפיתחא דמערתא אמר מאן לודעיה לבר יוחי דמית קיסר ובמיל גזירתיה נפקו חזו אינשי דקא כרכי חרעי אמר מגיחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה כל מקום שנותנין עיניהן מיד גשרף יצתה בת קול ואמרה להם להחריב עולמי יצאתם חזרו למערתכם הדור אזור איתבו תריסר ירחי שתא אמרי משפט רשעים בניהם י"ב חדש יצתה בת קול ואמרה צאו ממערתכם נפקו כל היכא דהוה מחי ר' אלעזר הוה מסי ר"ש אמר לו בני די לעולם אני ואתה בהדי פניא דמעלי שבתא חזו ההוא סבא דהוה נקיט תרי מדאני. אסא ורהיט בין השמשות אמרו ליה הגי למה לך אמר להו לכבוד שבת ותיסגי לך בחד חד כנגד זכור וחד כנגד שמור א"ל לבריה חיי כמה חביבין מצות על ישראל יתיב דעתייהו שמע ר' פנחס בן יאיר חתניה. ונפק לאפיה עייליה לבי בניה.

6. ערוך השלחן או"ח סימן תצ"ג סעיף צ'

... יצא מהמערה ביום זה

7. ערוך השלחן או"ח סימן תצ"ג סעיף צ'

... אומרים שנסתלק ביום זה

8. ספר בין פסח לשבועות שי"ד הגה ח'

- א. (ח) כך נאמר בזוהר ח"ג, דף רצא ע"ב: למדנו, באותו יום שר"ש רצה להסתלק מן העולם, והיה מסדר דבריו, נתאספו החברים אצל ר"ש והיו לפניו ר' אלעזר בנו ור' אבא ושאר החברים וכו', אמר ר"ש הנה עתה שעת רצון היא, ואני רוצה לבא בלי בושה לעולם הבא. והנה דברים קדושים שלא גיליתי עד עתה אני רוצה לגלות לפני השכינה, שלא יאמרו שבחסרון נסתלקתי מן העולם ועד עתה היו נסתרים בלבי, כדי ליכנס בהם לעולם הבא. וכך אני מסדר אותכם. רבי אבא יכתוב ור' אלעזר ילמוד בפה ושאר החברים ידובבו בלבם, וכו'. אחר שגילה לתלמידיו את אדרא זוטא, נאמר שם: אמר רבי אבא לא גמר המאור הקדוש לומר חיים עד שנשתככו דבריו, ואני כתבתי וחשבתי לכתוב עוד, ולא שמעתי, ולא הרימותי ראשי כי האור היה גדול ולא הייתי יכול להסתכל. בתוך כך נודעזעתי, שמעתי קול הקורא ואומר אורך ימים ושנות חיים אח"כ שמעתי קול אחר חיים שאל ממך. כל אותו היום לא נפסק האש מן הבית, ולא היה משיגיע אליו, כי לא יכלו מחמת שהאור והאש היו מסבבים אותו, כל אותו היום נפלתי עי הארץ וגעיתי. אחר שהלכה האש ראיתי את המאור הקדוש, קדש הקדשים שנסתלק מן העולם, שנתעטף ושובב על ימינו ופניו צוחקות וכו'.

Lag BaOmer: Illumination & Appreciation

WIT May 6, 2015

Rabbi Shmuel Silber

rabbisilber@suburbanorthodox.org, www.rabbisilber.com

9. פניני המועדים רנ"ז

- א. וזה בחינת תלמידי רבי עקיבא שמתו בין פסח לעצרת בימי הספירה. כי הם היו צדיקים גדולים, והיו צריכים להמשיך התורה לעולם – שקיבלו מרבי עקיבא רבם, שהיה כמו משה רבנו, כמובא בספרים על פסוק "ולא קם נביא עוד כמשה": "נביא" – לא קם, אבל "חכם" – קם. ומנו? רבי עקיבא. וגם במנחות (כט), אמרו רבותינו זכרונם לברכה עוצם גדולת רבי עקיבא, עד שמשה לא ידע להשיג תורתו וכו', עד ששאל: "ראוי שתינתן תורה על ידו" וכו'.
- ב. ועיקר' הפגם של תלמידי רבי עקיבא היה, שלא היתה ביניהם אהבה והתחברות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה. כי הם היו צריכים להמשיך תורה ולתקן צמצומים וכלים, שיזכו כל ישראל לקבל אור האין סוף כראוי, כי על ידי כל אות ודיבור ופרשה של התורה הקדושה, ועל ידי כל הלכה והלכה, נעשים כלים וצמצומים לקבל אור האין סוף, לגלות מלכותו יתברך בעולם, כמובן בהתורה "מישראל דסכינא" (סימן ל) ובשאר מקומות.
- ג. והפגם שלהם היה, שלא היה בהם אהבה וכו'. כי לתקן הצמצומים ולהמשיך אור האין סוף בהדרגה כראוי, לזה צריכין שיתחברו באהבה כמה נפשות רבות מישראל יחד. כי צריכין לזה כלים רבים, שאי אפשר שיתקנו כי אם על ידי כמה וכמה אלפים נשמות, שמתחברים יחד באהבה כאיש אחד, עד שיוכלו לקבל בהדרגה כראוי – אור הגדול הזה.
- ד. ועל כן, לא ניתנה תורה עד שנתקבצו שישים ריבוא ישראל יחד באהבה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, ומובא בפירוש רש"י על פסוק: "ויחן שם ישראל נגד ההר": "כולם כאיש אחד" וכו'. וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה על פסוק "שובה ה' רבבות אלפי ישראל": "ללמדך שאין השכינה שורה על פחות משני רבבות ושני אלפים מישראל". הרי שהיו ישראל חסרים וכו'. כי אי אפשר להמשיך בחינת השראת השכינה – שהוא התגלות אלקותו – אלא על ידי קיבוץ נפשות רבות מישראל.
- ה. ועיקר התיקון היה על ידי רבי שמעון בן יוחאי וחבריו, שאמר: "תמן יאות הוי למדחל, אנן בחביבותא תליא", כמובא בדברי אדוננו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה (כהתורה "חדי רבי שמעון" סימן סא, עיין שם), כי רבי שמעון בן יוחאי עסק בזה ביותר, לתקן הצמצומים הנ"ל, לתקן בחינת

Lag BaOmer: Illumination & Appreciation

WIT May 6, 2015

Rabbi Shmuel Silber

rabbisilber@suburbanorthodox.org, www.rabbisilber.com

ו. כלים, להמשיך אור האין סוף לגלות אלקותו בעולם, שזהו בחינת כל ספר זוהר הקדוש, בפרט האדרא רבא ואדרא זוטא. שעל ידי זה המשיך ותיקן וגילה צמצומים נפלאים, שהם בחינת מצחא, ועינין, ותיקוני דיקנא קדישא וכו', שכולם בחינת צמצומים נוראים, להשיג על ידי זה אור האין סוף, כידוע ומובן לכל מחצדי חקלא.

ז. ועל כן, נסתלק רבי שמעון בן יוחאי בל"ג בעומר, ונוהגין בארץ ישראל לעשות שמחה גדולה בהילולא דיליה, מה שלכאורה היה ראוי לבכות ולהצטער מאוד על הסתלקותו. אך בודאי מנהג ישראל – תורה, כי כל השמחה היא מה שזכינו שהיה צדיק וקדוש כזה, שגילה תורה נוראה כזאת, ותיקן תיקונים כאלה בתורתו הקדושה, עד שעל ידי זה אנו בטוחים שלא תשכח התורה מפי זרענו.

ח. וזה גמר דייקא על ידי הסתלקותו, שאז דייקא תיקן הפגם של תלמידי רבי עקיבא שמתו קדם זמנם. וגילה אז האדרא זוטא, מלבד מה שגילה כל ימי חייו, האדרא רבא וספרא דצניעותא וכל ספר זוהר הקדוש, שעל ידי כל זה המשיך תיקונים כאלה, שבכל דור ודור – עד הסוף, כל מי שירצה לשוב – יוכל להתקרב לה' יתברך מכל מקום שהוא, על ידי תיקון הצמצומים שתיקן בחייו, ובפרט כיום הסתלקותו הקדוש, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם.

.10

אחת המצוות שהודגשו על-ידי מקובלי צפת, וההולכים בעקבותיהם, היתה מצות "ואהבת לרעך כמוך". תחולתה של מצוה זו נקבעה לגבי "כל נפש מישראל למגדול ועד קטן", אף על פושעי ישראל, וגויים.

מצוה זו נהגה בעיקר בין בני חבורות של מקובלים, ואף מצויים בידינו "שטרי התקשרות" שונים בהם נתבטאה האחוה והאחדות. ביטוי לכך ניתן משמו של האר"י הקדוש:

"קודם שהאדם יסדר תפילתו בבית הכנסת, מפרשת העקידה ואילך, צריך שיקבל עליו מצות ואהבת לרעך כמוך. ויכוין לאהוב כל א' מבני ישראל כנפשו, כי עי"ז תעלה תפילתו כלולה מכל תפילות ישראל, ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי. ובפרט אהבת חברים העוסקים בתורה ביחד צריך כל א' וא' לכלול עצמו כאלו הוא אבר א' מן החברים שלו. ובפרט אם יש להאדם ידיעה והשגה להכיר לחברו בבחינת הנשמה. ואם יש איזה חבר מהם בצרה צריכים כולם לשתף עצמם בצער או מחמת חולי או מחמת בנים ח"ו, ויתפללו עליו. וכן בכל תפילותיו וזו היא כוונתו שיתן את חברו עמו. ומאד הזהירני מורי ז"ל בענין אהבת החברים שלנו, של חברתינו".